

Főszerkesztő és ideiglenes felelős szerkesztő: **Dr. Olosz Lajos**
Laptulajdonos a **CORVIN**
Lapkiadó R. T.

DÉLI HIRLAP

A timistorontali törvénysek bej. sz. 85. (Dos. No. 934/1938)
Alapította: **Dr. VUCHETICH ENDE** és **Dr. VARNAY ELEMÉR**

Ziarul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népkegyesség lapja

Roosevelt elnök és Churchill miniszterelnök közös nyilatkozata a quebeci értekezlet határozatairól a jelek szerint nem mindenben elégitette ki az angolszász közvélemény várakozását. Azokból a jelentésekből ugyanis, melyeket svéd és portugál hírforrások közlése alapján a Stefani olasz hírgyűnkség továbbít, kiünik, hogy főleg Londonban „részletesebb” közlést vártak. A nyilatkozat mond a politikai körök megítélése szerint kevés pozitív adatot tartalmaz. Magátólérteendő ténynek tekintik, hogy a két szövetséges államférfiu hallgatásba burkolódik a katonai határozatokat illetően, azt azonban egyes szovjetbarát londoni körök nyíltan kifézoasóják, hogy a quebeci közlemény a Szovjettel való kapcsolatokról kevesebbet mond a casablancai közleményénél is. Ebből arra a következtetésre jutnak, hogy a közeljövőben aligha kerül sor a második európai arcvonal felállítására. Roosevelt elnöknek az a kijelentése, hogy egy ily vállalkozás hónapokig tartó előkészületet igényel, szintén nem alkalmas a második fronttal való késlekedés miatt aggodalmaskodók megnyugtására. A Daily Mail sem tartja valószínűnek a nyugateurópai arcvonal közzel felállítását. Ez a lap egyébként elismeri, hogy a szövetségesek és a Szovjet köztörtéj megismerült vezeteltérés árnyéka vetődött a quebeci értekezletre. A baloldali angol lapok továbbra is követik a második frontot. A Daily Worker, a brit munkásság szócsove szerint „az angol kormánynak erős ellenzékéi viharral kell számolnia, ha Churchill üres kézzel jön vissza Amerikából”. A Daily Telegraph szerint a quebeci értekezleten a Japán elleni hadműveletekre vetettek legfőbb súlyt. Roosevelt elnök ottavai beszédével foglalkozva a lapok kiemelik azt a megállapítást, hogy a quebeci tanácskozásokon a legszámbottevőbb személyiségek támogatják az Egyesült Államoknak az Atlanti-óceánon való fáradozását, valamint az USA csendesóceáni politikáját.

Az Aftonbladet című svéd lap londoni tudósítója azt táviratozza, hogy jól tájékozott angol politikai körökben az angol-amerikai-szovjet hármis értekezlet főnehézségét abban a körülményben látják, hogy Sztalin nem akar ily értekezleten résztvenni. Egyrésztől nem akarja lekötöni magát a Szovjet háborús céljai és háboru utáni tervéi tekintetében, másrésztől pedig attól is tart, hogy ha a szövetségesekkel közvelel tárgyalásokba bocsátkozna, az oroszok közül sokan nem helyeselnék azokat a kötelezettségeket, amelyeket vállalnia kellene.

Távol-Kelet

A szövetségesek quebeci értekezletén, mint az erről kiadott hivatalos közleményből is kiünik, nagy fontosságot tulajdonítottak a távolkeleti hadszínternek. Churchill brit miniszterelnök Quebecben tett kijelentése, valamint Roosevelt elnök ottavai beszéde egyaránt arra mutat, hogy az angolszász hatalmak nagyszabású tervet dolgoztak ki a csendesóceáni háboru folytatására. A Stefani olasz hírgyűnkség berni tudósítója ugyanebben a vonatkozásban washingtoni értesülést ismertet, mely szerint még ez év decembere előtt új, nagyszabású offenzívát indítanak a szövetségesek Japán ellen. Az offenzíva legészakibb kiinduló pontja az Aleuták szigetcsoportja lesz, mellyel párhuzamosan a délszendesóceáni angolszász támaszpontokról is megindítják a támadást. Washingtoni katonai megfigyelők

Roosevelt elnök beszédet mondott a kanadai parlamentben

A londoni sajtó egyrésze a második európai arcvonalat sürgeti — Az idén nem kerül sor a nyugateurópai arcvonal felállítására, — írja a Daily Express

Az angolszász hatalmak elismerik Róma nyílt város jellegét — Svájci és vatikáni bizottság ellenőrzi a szükséges intézkedések végrehajtását

Miről tárgyalna Benes Moszkvában? — Mutti volt fasizta főttkárt menekülés közben agyonlötték Novemberre nagy offenzívát terveznek a szövetségesek a Távol-Keleten

Charkovtól nyugatra széles arcvonalon támadott a Szovjet; a németek az oroszokat ellentámadással visszavelették

a DNB berni tudósítója szerint a Japán ellen indítandó hadműveletek tervét a következőkben vázolják:

1. **Offenzíva Burma ellen**, a kínai utánpótlási utvonalak visszahódítására.
2. **Támadás az Aleuták irányából**, a Kurili-szigetek repülőtámaszpontjainak megszerzéséért. E szigetek birtokában a szövetségesek számára lehetőség nyílik a Honsu (Hondo) és Kiushiu szigeteken lévő japán ipari központok bombázására.

3. **Általános támadás a Csendes-óceán délnyugati részén**. Ennek a támadásnak kiinduló pontja Uj-Guinea és a Salamon-szigetek. Az innen indítandó offenzíva első célja a rabauli és truki japán támaszpontok felszámolása és a behatolás Holland-Indiába, valamint a Fülöp-szigetekre.

Amerikai katonai megfigyelők a távolkeleti harc tevékenység megállétkülését novemberre várják amikor a hosszú esős időszak véget ér.

Benes

A román sajtó is ismertetj a Transkontinent Press-nek azt a stockholmi

értesülését, mely szerint Benes volt csehszlovák köztársasági elnök Moszkvában készül a cseh-szovjet barátság szerződés aláírása céljából.

Benes szerepével ujabban ismét elég részletesen foglalkozik a nemzetközi sajtó. A Nationalzeitung című svájci lap londoni tudósítója — mint Zürichből jelenik — a többi között a következőket táviratozza lapjának:

Londonban élénk érdeklődéssel fogadják a hírt, amely szerint Benes Moszkvába utazik az ottani cseh csapatok megsemlélésére. Benes valószínűleg a Szovjetunióval kibendő, mostanra és a háboru utáni szövekről fog tárgyalni. Az angol kormányzat a kérdés tárgyalását szeretné addig az időpontig kitolni, amikor a helyzet fejlődése már tisztábban látható lesz. Londonban nem szivesen látnak kis- és nagyhatalmak közötti olyan háborús egyezményt, amely a végérvényes békekötésnek előbe vána. Félnék a cseh- lengyel emelértésben felmerülhető nehézségektől is. Nem láni tisztán, mennyiben mutatja Benes tervbeveti moszkvai utazása a moszkvai és londoni

vélemények között a közlekedést, — fejezi be jelentését a Nationalzeitung londoni tudósítója.

Más semleges forrásokból származó hírmagyarázatok rámutatnak arra, hogy Benes háromszor vallott kudarcot Amerikában. Először akkor, amikor felajánlotta közvetítését Moszkva és Washington közötti. Washington ugyanis arra az álláspontra helyezkedett, hogy inkább közvetítő nélkül tárgyal a Szovjettel. Benes második ajánlata a cseh-lengyel-orosz háromhatalmi szövetség megalkotására vonatkozott. Ezt sem tette magáévá a washingtoni kormány, kijelentvén, hogy egy ily hatalmi törőrlés az Egyesült Államoknak nem érdeke. Benes amerikai látogatása harmadik kudarcának a hírmagyarázók azt a tényt tekintik, hogy nem sikerült az amerikai szlovákokat tervének megnyernie.

Londonban Benes moszkvai látogatásának tervét nem fogadják kedvezően. A legutóbbi hírek szerint angol kormánykörök azt tanácsolják Benesnek, ne utazzék egyelőre Oroszországra.

(—r)

A politikai arcvonal

Roosevelt beszéde az ottavai parlamentben:

A quebeci értekezleten kinyilvánították azt az elhatározást, hogy a győzelmet „a legrövidebb időn belül” elérjék

Amszterdam. (Rador). A brit hírszolgálati ügynkség jelentése nyomán közli a német távirati iroda, hogy a kanadai parlament szerdai ülésén Roosevelt elnök beszédet mondott. Beszédében a főbbi között kijelentette, hogy Quebecben építő módon beszéltek a szövetségeseknek ebben a háboruban követett közös céljáról. Az értekezlet alkalmat adott a szövetségesek ama elhatározásának kifejezésre való juttatására, hogy a győzelmet „a lehető legrövidebb időn belül elérjék”.

A továbbiakban Roosevelt kifejezte óhaját, hogy Hitler Adolf, „az intuíció nagymestere”, bár ott lett volna a quebeci tanácskozáson.

Az Egyesült Államok efnöke azt állította beszédében, hogy a szövetségesek „nem keresték” a háborút, hanem rájuk kényszerítették. Szicíliának brit, kanadai és északamerikai csapatok által való megszállását az elnök „fényes győzelemnek” mondta.

A beszédben az elnök ezután sajnálattal állapította meg, hogy vannak amerikaiak és kanadaiak, akik főleg politikai okokból azt kívánják, hogy az Egyesült Államok vonuljon vissza az atlantióceáni és földközítengeri had-

műveletekből s erejét Japánnak az Aleutákról való eltávolítására fordítsa.

Végezetül Roosevelt megállapította, hogy a quebeci értekezleten „az okosabbak a tanácskozók közül” támogatták az Egyesült Államoknak az Atlanti-óceánon való fáradozását, valamint az USA-nak a Csendes-óceán délnyugati

részére vonatkozó politikáját. A Csendes-óceán északnyugati részén folyó harcokat az amerikai elnök „viszonylagosan jelentéktelen hadjáratnak” nevezte, amelynek célja a japánok elűzése Attu- és Kiska-szigetről. Megjegyezte, hogy a szigetek megszállását maguk a japánok is „megkönnyítették”.

Mackenzie King: Az angol-amerikai összefogás a világ jólétének legnagyobb biztosítéka

Amszterdam. (DNB). A brit hírközvetítő szolgálata jelenti: Roosevelt elnök tegnap Ottavába érkezett, ahol Mackenzie King kanadai miniszterelnök fogadja és a következő üdvözlő szavakat intézte hozzá: „Szilárd az meggyőződésünk, hogy az angol birodalomnak az Északamerikai Egyesült Államokkal való szoros összefogása a legnagyobb biztosítékot jelenti a világ jólétének előmozdítására”.

AZ ANGOL SAJTÓ RÉSZLETES KÖZLÉST VÁR

Stockholm. (Rador). A Stefani írda jelenti: Londoni értesülés szerint a quebeci kijelentések a brit főváros közvéleményét egyáltalában nem elégitették ki s e tény a lapokban is visszatükröződik. A sajtó csatlódsának ad kifejezést a nyilatkozat tartama felett, amelynek az újságok állítása szerint

részletesebbnek és kifejezőbbnek kellett volna lennie.

A DAILY EXPRESS A NYUGATEURÓPAI ARCVONAL KILMARADÁSÁRÓL

Lisszabon. (Rador). A Stefani iroda jelenti: A londoni Daily Express úgy értesül Quebecből, hogy az értekezlet visszhangja Kanadában és az Egyesült Államokban sem valami kedvező.

Kiemelik azt a tényt, hogy az európai hadműveletekre nézve hozott határozatokat Sztalin nem tette magáévá s ezt Litvánov visszahívásával kifejezésre is adta.

Moszkva magatartása azt bizonyítja, hogy az angolszászok úgy határoztak, az idén nem hoznak létre arcvonalat Nyugat-Európában — fejeződik be az angol lap cikke.

**A szövetségesek elismerik Róma nyílt város jellegét
A pápa erkölcsi kötelezettségét vállal Romáért**

Róma. (Transkontinent Press) Vatikáni körökből származó értesülés szerint az olaszoknak arra az ajánlatára, hogy Rómát nyílt várossá nyilvánítsák, szövetséges részről már megérkezett a válasz a svájci közeletűkhöz. E szerint Churchill és Roosevelt alapjában hozzájárult Róma nyílt város jellegéhez és így hamarosan megalakul az a svájci ellenőrző bizottság, amelyet Róma város katonai jellegének megszüntetésére rendelnek ki az

örök városba. A hírek szerint a pápa erkölcsi kötelezettségét vállal Romáért. Vatikáni diplomáciai körökben ezt a hírt nagy meglepetéssel fogadták. Hogy a Szentszék a kívánt jótállást gyakorolhassa, egy vatikáni bizottság is ellenőrizni fogja Róma nyílt város jellegét, mert vatikáni körökben a Szentszék garanciáját tartják az egyedülén, amely az angol-szászokra a tárgyalások folyamán hatással volt.

gokat fedeztek fel. Megállapították, hogy a szabálytalanságokban része van Ettore Muttinak, a fasiszta párt főtitkárának. Augusztus 23-án éjjel a karabínerik a Róma melletti Fregenában lévő lakásán Mutti letartóztatták. A kaszárnyába vezető uton, amint egy erdőn haladtak át, a karabíneriket lövések fogadták. A támadt zűrzavarban Mutti menekülni igyekezett, de üldözőbe vették és minthogy nem állott meg, rálőttek. A volt főtitkár sérülésébe rövidesen behalt.

**ELLENTÉTEK
WELLES ÉS HULL KÖZÖTT**

Genf. (Rador). A német távirati iroda jelenti: Az utóbbi napokban, mint ismeretes, oly hírek terjedtek el, hogy Sumner Welles, az Egyesült Államok helyettes külügyminisztere megváltik tiszttségétől. A Star című lap erre vonatkozóan azt írja, hogy Sumner Welles és az USA külügyminisztere, Cordell Hull között „ághidálhatatlan nehézségek” vannak. A két államférfi között főleg a háború utáni tervek tekintetében nincs meg az összhang.

A Star tudni véli, hogy Sumner Welles közeli visszalépése Roosevelt elnök kifejezett óhajának tulajdonítható.

Törökországnak nincsenek területi követelése

Istanbul. (Transkontinent Press). A Tan című török lapban Sertel ismert török közíró a török semlegeség kérdésével foglalkozva azt írja, hogy Törökország ezáltal hisz esztendővel harcolt nemzeti függetlensége és biztonsága elnyeréséért. E harcban Törökország győzött, úgy hogy most már nincsen területi követelése — írja Sertel.

Ebből az okból kifolyólag Törökország valamennyi kicsi és nagy állam szabadságát tiszteletben tartja. A szövetségesek tehát nem várhatnak semmiféle fegyveres segítséget Törökország részéről — fejezi be cikkét a török közíró.

**A SVÉD KÖVETSEG EGY RÉSZÉ
ELHAGYTA BERLINT**

Stockholm. Hivatalosan jelentik, hogy a berlini svéd követség egy része elhagyta a német fővárost. A berlini svéd kolónia iskolájában megszüntették a tanítást.

**MUTTI VOLT FASISZTA FŐTITKAR
HALALOSAN MEGSEBESÜLT**

Róma. (Rador). Az egyik állami szervezet ügyvitelében súlyos szabálytalansá-

**SARADZSOGLU ISMÉT
A SEMLEGESÉGET HANGOZTATJA**

Stockholm. (Transkontinent Press). A svéd lapok közlik Saradzoglu török miniszterelnök nyilatkozatát, amelyet a New York Times című amerikai újság munkatársának adott. A nyilatkozatban a török miniszterelnök kijelentette, hogy Törökország nem szándékozik lemondani semleges magatartásáról s nem kíván háborúba lépni.

**A FORO MUSSOLINI NEVÉT IS
MEGVALTOZTATTÁK**

Róma. (Rador). A Róma északnyugati részében fekvő Foro Mussolini nevét Foro Italianora változtatták. A fasiszta párt utádonát képező itt lévő monumentális épületeket az olasz állam veszi birtokába.

A cseh emigránsok nem tájékoznak Moszkvától

Stockholm. (Transkontinent Press). A Reuter ügynökség jelentése szerint Benes rövidesen Moszkvába utazik, hogy ott husz évre szóló barátsági szerződést írjon alá a Szovjetszövetséggel. A cseh emigráns bizottság legutóbbi ülésén egyhangúlag elismerte azt, hogy az egyezmény megkötésére szükesség van. A határozatot az emigránsok ama erősbődő meggyőződése jelenék tekintik, hogy az emigránsok a szovjet igényekkel szemben London támogatására nem számíthatnak s ezért Moszkva karjába kell vetniök magukat.

„MIT KÖVETEL A SZOVJET?”

Genf. (Rador). A német távirati iroda jelenti: „Mit követel a Szovjet?” cím alatt a

News Chronicle című angol lap a Szovjetunió és az angolszás szövetségesek jelenlegi viszonyával foglalkozik.

Lehetséges, hogy azon a ponton vagyunk — írja az angol lap — hogy Anglia és az Egyesült Államok utjai egyrészt a Szovjet utjai másrészt elválnak egymástól. Ha angol és északamerikai részről nyíltan akarnak beszélni, be kell ismerni, hogy a szovjet nézőpontnak csak mérsékelt figyelmet szenteltek. A Szovjetunió két év óta heves harcot vív és veszteségei közben hatalmasan megnövekedtek.

Befejezőül a News Chronicle utal arra, hogy a Szovjetunió illetően a szövetségesek szem elől tévesztették azt a tény, hogy kinek kedvez má az idő.

**NÖVEKSZIK AZ EGYHÁZ BEFO
LYASA AZ OLASZ IFJUSÁGRA. (Róma).** Az olaszországi Katolikus Akcióifjúsági szervezetének központi vezetősége közölte, hogy az 1927-ben feloszlott katolikus cserkész-alakulatokat ismét felállítják. (Rador).

LAVAL OLASZORSZÁG VICHY KÖVETÉVEL TARGYALT. (Vichy). Laval francia miniszterelnök tanácskozási folytatott Cristoforo Fracassi márkival, Olaszországnak a vichy kormány mellett való diplomáciai képviselőjével. (Stefani).

LEMONDOTT A HORVÁT IGAZSÁGÜGYMINISZTER. (Zágráb). Pavelics Ante államelnök Dumanovics igazságügyminisztert saját kérelmére, betegeskedésére való tekintettel, felmentette hivatalától. Az igazságügyi tárca vezetését ideiglenesen Kulonovics helyettes miniszterelnök vette át.

A MAGYAR PÜSPÖKI KAR ÖSZI ÉRTEKEZLETÉ. (Belgrád). A Donauzeiung című belgrádi német lap budapesti tudósítója jelenti, hogy Serédi Jusztinián, Magyarország bíboros-hercegprímása a magyar püspöki kar őszi értekezletét október 6-ra hívta össze.

TÖRÖKORSZÁG ÚJ MOSZKVAI NAGYKÖVETÉ MENEMENSOGLUVAL TANÁCSKOZIK. (Ankara). Huszein Raghib Baydur, Törökország új moszkvai nagykövete, Isztabulba érkezett, hogy elutazása előtt Menemensoghu külügyminiszterrel tanácskozzék.

GYASZISTENTISZTELET MOSCARDO TABORNOK FIANAK EMLÉKEZETÉRE. (Madrid). Moscardo tábornoknak, az Alcazar védőjének, jelenlétében gyászistentiszteletet tartottak Moscardo fiának emlékezetére, akit hét esztendővel ezelőtt Toledo-ban a kommunisták kivégeztek. A polgári háború idején a fiatal Moscardo a kommunisták fogságába került, akik hajlandóknak mutatkoztak szabadon bocsátására, azzal a feltétellel, ha apja felhagy az Alcazar védelmével és átadja. A kommunisták kényszerítették az ifju Moscardot, hogy apjával telefon-beszélgetést folytasson és közölje vele szabadulásának feltételeit. A fiu erre felszólította apját, hogy véde tovább is az Alcazart és engedje őt át sorsának: hadd haljon vértanuháttal Spanyolországért.

MERÉNYLET PRIBICS HORVÁT TABORNOK ELLEN. (Zágráb). Croatia hírügynökség a Pribics tábornok, vezérkari főnök ellen elkövetett merénylettel kapcsolatosan a következőket közli: Hétfőn este két polgári ruhás egyén merényletet követett el Pribics tábornok, a horvát hadügyminisztérium hadműveleti irodájának főnöke ellen. Abban a pillanatban, amikor Pribics tábornok a házába lépett, a merénylők hat revolverövést adtak le rá. Pribics tábornok három könnyebb jelleű sebesülést szenvedett, de már túl van az életveszélyen. A merénylőket letartóztatták. Kiderült rólok, hogy tagjai az usztasa-miliciának. (TP)

AZ ANGOL REPÜLŐGÉPTERMELESI MINISZTERIUM KÉT KIKÜLDÖTTJE AZ EGYESÜLT ÁLLAMOKBAN. (Genf). A német távirati iroda a Daily Herald című londoni lap jelentése nyomán úgy értesül, hogy a brit repülőgéptermeleli minisztérium két megbízottja az Egyesült Államokban tartózkodik, ahol megtekintik a repülőgéppárakat. A brit szakemberek látogatást tesznek a kanadai hadianyaggyárakban is. (Rador).

Jelentéseink a harcterekről

A Charkovtól nyugatra nagy erőkkel, széles arcvonalon támadó oroszokat a németek visszaverték

Berlin. A német vezéri főhadiszállás legújabb jelentése szerint a keleti harctéren tegnap a Niusz-arcvonalon az orosz szovjet támadások tovább tartottak. A bolsevisták ott újlag súlyos veszteségeket szenvedtek. Iszjunnál a szovjet csapatok egy áttörési kísérletét közbombák visszaverték és az ellenséget indulási állásába vették vissza. A szovjet ellentámadással a német csapatok területet nyertek.

268. gyalogsági hadosztály különösen kiténtette magát.

Charkov városától nyugatra a bolsevisták nagy gyalogsági és páncélos erőkkel széles arcvonalon támadtak. Ember ellen ellen folyó harcban a szovjet csapatokat visszaverték és ellentámadásnak északi irányban visszavetették. Tegnap 253 szovjet páncélost semmisítették meg.

**NÉMET ERŐSÍTÉSEK
RHODOS SZIGETÉN**

Berlin. „A délkeleti őrség megerősítése

sére Rhodos szigetén német páncélosokat tettek partra”. Ezzel a címmel közlik a berlini újságok azt a képet, amely nagy tömegű német páncélosokat Rhodos szigetén való partraszállítását ábrázolja.

Délolaszországi városok ellen intézett angol-szász repülő-támadások elhárítása közben német vadászrepülő és a légierő kezelték tüzérsege tegnap 9 angol-szász repülőgépet lőtt le, közöttük több súlyos bombaveető gépet.

Az olasz hadijelentés

Róma. (Rador). Az 1188-ik olasz hadijelentés:

szenvedett volna — fejeződik be a jelentés. Róma. Az olasz fővárosban tartózkodó külföldi újságírók egy csoportja el látogatott Milánóba és tegnap tért vissza Rómába. Az újságírók megrendítő képet festettek a bombázott Milánó város külső képéről. Milánó mint város nincs többé — állapították meg a külföldi újságírók látogatásuk után. A lakóházak hatvan százaléka lakhatatlan. A városra körülbélik ezer robbanó és tízezer gyújtóbombát dobtak.

Olasz és német repülőgépek eredményesen támadták a Bizertia és Augusta kikötőjében horgonyzó hajókat. Angolszász légiközlekek súlyos támadást intéztek Foggia városa ellen, ahol súlyos károkat okoztak. Kevésbé jelentős támadás érte Crotonet és Avellino tartományt. Az angol-amerikai légerő szerdán 16 repülőgépet vesztett: 4 gépet az olasz vadászrepülő Avellino tartomány felett lőttek le, 8 gépet a német légvédelmi ütegek Foggia környékén pusztítottak el, míg más 4 gépet a foggiai és crotonei légvédelem semmisített meg.

**SZTALIN NEM TART IGENTY AZ
ANGOLSZÁSZ CSAPATOK TÁMOGATÁSÁRA**

Madrid. (Transkontinent Press). Spanyol lapok amerikai tudósítói szerint a józan gondolkodású amerikaiak bírálják a quebeci derülést. Philipps ismert észak-amerikai közíró tiltakozik az ellen, hogy az angolszász hadvezetésből a Szovjetuniót teljesen kirekesztik. Washingtonban olyan hírek is keringenek, hogy Sztalin a szövetségesek részére olyan határozatot szabott meg, amelyet nem szabad átlépniök. Ez a híresztelés abban találja bizonyosságát, hogy Sztalin az angolszászoknak azt az ajánlatát, hogy a közelkeleti területen levő angolszász csapatokat a keleti harctérra küldik segítségül, visszautasította.

Hajókaravánt kísérő olasz tengeri járművek két ellenséges gépet lelőttek. A két gép a tengerbe zuhant.

**KÜLFÖLDI ÚJSÁGÍRÓK LÁTOGATÁSA
A BOMBASÚJTOTTA MILÁNÓBAN**

Bern. (Rador). A német távirati iroda a svájci hírügynökség nyomán jelenti, hogy az olasz kormány meghívására külföldi újságírók, köztük a svájci hírszolgálati ügynökség képviselője is ellátogatott Milánóba, hogy meggyőződjenek az ottani helyzetről. Az újságírók benyomásait a következők mondhatnák lehet összefoglalni: Egyetlen lakás sincsen Milánóban, amely kárt ne

Az Atlanti-óceán fölött légi harcokban, valamint a megszállott nyugati területek néhány helysége ellen intézett támadásnál az ellenség tegnap 8 repülőgépet vesztett, 5 további repülőgépet, közöttük 3 többmotoros bombázót, a hadi tengerészet hírszolgálati járművei lőttek le a holland partok előtt levő Friz szigetek vizein.

A Japán elleni hadműveletek új főparancsnoka

Amszterdam. (DNB). A brit tájékoztató szolgálat jelenti, hogy Louis Mountbatten angol altengernagyot nevezték ki a délkelet-ázsiai szövetséges haderők főparancsnokává. Szerdán este Quebecben egy közlemény jelent meg arról a határozatról,

hogy Délkelet-Ázsia számára különleges főparancsnokot neveznek ki, aki a Japán elleni hadműveleteket vezeti. Az új főparancsnok főhadiszállása Indiában és Ceylonban lesz.

Dalmácia

a nyugati szellem védőbástyája

Azok között a területek között, amelyeket történelmi múltjuk a nyugati szellem és a nyugati kultúra védőbástyájává avatott, igen nagy szerepe van Dalmáciának. Krisztus előtt a negyedik században kezdődött meg a mai Dalmácia területén a görög gyarmatosítás, egy évszázaddal később pedig megindult Apulia felől a latin elem betelepítése. Minél nagyobb lett Róma világhatalma, annál nagyobb figyelmet szentelt a bulgó partvidéknek. Így három illír háború után az Adria egész keleti partja római birtok lett, római törvények, szokások és a latin nyelv meghonosodásával. Új, virágzó kikötővárosok létesültek, köztük a mai Sebenico. Itt született Diocletianus császár is, aki a város szomszédságában, Aspalatosban azt a gyönyörű palotát emelte, amely mai romjainban is a római építészeti örök dicsőségét hirdeti.

A népvándorlás hullámai

azonban már 620-ban Dalmáciát is megaspodták. Lassanként, egyre jobban előre nyomult a szláv elem, és a nyugat-római birodalom bukása után bizánci birtokká vált Dalmácia. A latin és katolikus műveltség megmaradt lakosság a városokba húzódtak.

A horvátok tengeremléki terjeszkedésének kapcsán azután a dalmát városok hajózásuk és gazdasági érdekeik közös védelme érdekében municipális szövetségbe tömörültek. Ez a szövetség 1000-nál közelebbi kapcsolatba került az Adriai-tenger kalózái ellen támadó Velencevel. Orseolo Péter doge, miután hajóhadjával megtisztította a kalózkortól a dalmát szigeteket, rendkívüli lelkesedés közepette vonult be a városközpontba a győzelem hatása alatt Velence jogrendszerébe honosodott meg a városokban, ezek önkormányzata azonban továbbra is megmaradt. Bizánc is tovább folytatta hatalmi törekvéseit, így a városok egy harmadik országhoz fordultak segítségért. Kivánságukra tehát Könyves Kálmán terjesztette ki rájuk felsőbb-ségét, régi kiváltságaiat meghagyásával, sőt szaporításával. Most Dalmácia két évszázadon át Eris almája volt Magyarország, Velence és a régi jogaihoz és az ortodoxia terfoglalásaihoz ragaszkodó Bizánc között.

A pápa Velencét támogatta,

melynek II. Endre örökre átengedte Zárát. Nagy Lajos uralkodása alatt ismét megváltozott a helyzet. Az általa folytatott háborúk a dalmát városok visszahódításával jártak. Midőn azonban meghalt, a halála nyomán támadt zavarok épp Dalmáciában lángoltak fel a legerősebben. Meggyilkolt özvegyének Zára lett utolsó nyugóhelye. Velence azonban az immár végleg elfoglalt Dalmáciában csupán tengeri uralma biztosítására törekedett. Beérte a szigetekkel és a tengerparti városok vékony sávjával, amely Zárától Spalatóig jelentette az ugynevezett klasszikus Dalmáciát. Ott Velence művészeti és szellemi hatása alatt eljörühethetlen latin hagyományok és életformák alakultak ki. Nagyszámu velencei patricius család is költözött a dalmát városokba, a XV. századig 2300 ilyen családot lehetett kimutatni. De csakhamar megkezdődik a törökök előnyomulásának korszaka.

1520 után

nár a tengerpart jelentős részei kerülnek a félhold birtokába, 1537 után pedig Dalmácia középső és északi része Chissával. Velence kénytelen volt Dalmáciát formálisan a törököknek átengedni, de egy század múltán már ismét elég erős volt arra, hogy fegyverhez nyuljon. A krétai háború megvívása, majd Castellanovo megszerzése után az egész catarjói öbölben most már Velence volt az ur. El harcok következtek azonban egyetlen ütköző állam alakult ki, mint önálló katonai állam: Ragusa. Ez a kicsinyke ország, ugyancsak egyezkedett Velencevel, Rómával, törökökkel, Habsburgokkal, horvátokkal szerbekkel, bosnyákokkal egyaránt, a város falain kívül fekvő Dubrovnik lakosai pedig városi polgárjogot

Ujca megnyitják a timisoarai-temesvári múzeum

KEDVES EMLÉKEK A NYILHEGYEK, FIBULAK ÉS POGÁNY ISTENSÉGEK VILÁGÁBAN --JATVANESZTEN DÖS GYÜJTEMÉNY UTJA A PÜSPÖKI PALOTÁTÓL AZ EGYKORI NAGYSZALLÓ ÖTVEN SZOBÁJAIG

Régi, boldog diákevek emléke elevenedik meg egyszerre. A régi timisoarai-temesvári múzeum hatalmas termeinek képe tünt fel újra, úgy, ahogy akkor láttuk, amikor majd minden vasárnap megfordultunk bennük, s amikor csaknem minden egyes tárgyan megcsokott, meghívt ismerőst látunk, és mégis: valahányszor elmentünk, mindannyiszor a régi-régi holmi közt valami újszerűt találunk. Ami megkapott minke, és egész érdeklődésünket lekötötte. Egyes muzeumi mozzanatokra emlékszem. Egy alkal-

lommal különösen az óskori állatok hatalmas csontmaradványai keltették érdeklődést s igyekeztünk ezek alapján a mammutot, masztodont, ősbölynyt elképzelni. Mások az volt emlékeztetés élményük, hogy valami vidéki ember nem mert a dombormives római kökorporsó közelébe menni s minduntalan avval mentegetődzött:

— De kérem hiszen ebben valami halott fekiúdt és ebben is porladt el!

Azán meg a nyilhegyek, dárdaék és alabárdok

külön világot varázsoltak elénk

s emlékszem egy aranyhímzésű török lohogóra, amely valamely sarokban függött. Ismerjük a képtár minden darabját és sokat csodáljuk Bem-apó parókáját és törökös fezeit. Hiszen ez volt a fején akkor is, amikor a szíriai lázadók Aleppóba törtek és mentogondolatért az öreghez, akkor már „Murát béghéz” fordultak. Ő meg nekiszegette a vár gyúrait az ellenség egyöeterelt lovainak s félóra múlva a felkelők elmenekültek. Ló nél-

kül ez a nép mozogni sem tudott... Hisz' ezt az esetet Tóth Béla is megírta az Anekdotakincsben...

S egy alkalommal, amikor a diákevek már rég lejtünk, láttam Karácsonyi Jánost, a történetírót, a timisoarai-temesvári múzeumban. Ő meg középkori művelődésünk ékes bizonyosságaira figyelmeztetett: a titeli és araci prépostsági templom romjaiból kikerült faragványos oszlopokra, meg egy régi pap vörösmárványból faragott domborművi képe.

Ezernyi régiség között Haydn mellénygombja, Kölcsey sakktablaja és Széchenyi István tizenkilenc levele

A régi, kedves muzeumi látogatások emléke a legutóbbi polgármester-beiktatási ünnepségen elevenedett fel. A távozó főpolgármester beszámolójában bejelentette, hogy két-három hónap múlva újra megnyitják a múzeum, amelyet időközben átköltöztettek és részben újra rendeztek. Hiszen már csaknem elfeledtük a múzeumot: hat esztendővel ezelőtt került új helyiségébe, az egykori Koro-

naherec-szálló, utóbb Ferdinand-szálló épületébe, a mai városi kulturpalotába s azóta nem nyílt meg újra. A bejelentés egyúttal ennek a mi múzeumunknak a múltjára emlékeztetett. Ez pedig marcadó tanúbiznysága annak, hogy lelkesedéssel, összefogással hogyan lehet nagyot, szépet, értékeset alkotni.

A timisoarai-temesvári múzeumnak immár

hat évtizedes múltja van

Ugyiszólván Ormós Zsigmond főispán alkotása. Annak a kiváló bánági műértőnek és művészet-történelmi íróknak, aki a hetvenes évek elején megalapította a Történelmi és Régészeti Társulatot és utóbb a külföldön évtizedeken át gyűjtött műkincseit bocsátotta a szinte egyidejűleg keletkezett múzeum rendelkezésére. Ő volt a társulat elnöke és lelke, Preyer Nep. János, a város monografusa, alelnök, Szentkláray Jenő dr. történelmi író pedig titkár. A múzeum először a püspöki palotában talált szerény otthonra, majd a főispán-elnök jóvoltából a megye építészeti önálló muzeumi épületébe — amelyben ma a városi könyvtár található — és lelkesen folyt a munka, a gyűjtés. A folyóirat, amelyben a társulat négy évtizedet meghaladó időn át, hátragszorgalommal folytatott lelkes kutatások eredményeit szegte le, többek közt Pesty Frigyes, Orvay Tivadar, Böhm Lénárt, Boleszny Antal, Iványi István, Márki Sándor, Dudás Gyula, Tégelys Gábor, Berkeszi István, Minalik

Sándor, Turchányi Tihámér írásait közölte és máig kifogyhatatlan tárháza a bánági múlt adományainak. Kiadta Baróti Lajos XVIII. századbeli Adattárát s Mileker Bódog összefoglaló művét a Bán-ság régiségleleiről. A lelkesedés tíze gyűjtőt és világitott. Gyűjtöttek a tudósok. Tanárok a diákjaikkal gyűjtettek régi leleteket, főúri családok ritka okleveleket, egy csodálatosan szép óragyűjteményt, hadvezéri kardot és megymást ajándékoztak. Inézmények és magán-személyek letébe helyezték értékes muzéális tárgyakat, hogy a közönség számára hozzáférhetővé tegyék. Festményeket helyezt letébe Dessenwffy püspök meg az Arany János Társaság is.

A lelkesedés gazdag anyagot hordott egybe. Kezdve a Vénus-vagy Ozirisz-szobrocskáktól, fibuláktól, gemmáktól s a patkóktól és vassalaktól nagyszérii festményekig. Fejedelmek okmányaitól kedves emléktárgyakig. Még Haydn mellénygombjai is a timisoarai-temesvári múzeumba kerültek. Kölcsey sakktablaja

és Széchenyi István tizenkilenc levele. Ezek az adatai munkálatokra vonatkoznak.

Félszáznál több egykori szállóai szobát alakítottak át a múzeum céljaira

Az egykori szálló belépőjében ott áll most egy súlyos és tömör római kökorporsó, domborművi szárnyaslóval díszítve. Régi oszloptörödek arrébb, feliratos táblák és egyéb régiség. Fent, a második és harmadik emeleten talált elhelyezést a múzeum, ötvennél több egykori szállóai szobában. Itt-ott, egyes épületszárnyban, egymásba nyíló termek hosszú sora. 1919-ben vette át a város a „Bánati Múzeumot”, amelynek anyaga 1937. szeptemberében került ide. A régi épület sziknek bizonyult, amikor új gyűjtés indult meg. Sok holmit a kiállító termekből ládába helyeztek el — kedves „ismerős” tárgyat is. Cí u p e Aurel fogad most, a múzeum jelenlegi igazgatója:

— A képtárt 9 teremben magam rendeztem meg — mondja —, a régészeti osztályt 11 teremben Moga Marius egyetemi asszisztens helyezte el szakszerűen. Az előbbiben mintegy 600, az utóbbiban vagy 4000 tárgy került kiállításra. Népművészeti és néprajzi osztályunk, körülbelül 700 tárgy, 6 szobát tölt meg, az iparművészeti szak, valamint a fegyvergyűjtemény 2—2 (ernet és 2 terem) jutott a „Bánaticának” is: Timisoara-Temesvárra és a Bán-ságra vonatkozó metszeteket, térképeket, okiratokat állítottunk ki bennük. Az utóbbiakat főleg Savoyai Jenő herceg idejéből. Ezek a megrendezett szakok, amelyekhez csatlakozik a madártani múzeum 11 teremmel. Szakkönyvtárunkat át kell szervezni, a levéltárban pedig 1300 okiratot újra leltároztunk: még néhány ezer levél és okirat átrendezésre vár.

A szakkönyvtárban többek közt Temesvári Pelbártnak egy kötetét őrzük (1519-ből).

— Széchenyi leveleit már leltározzuk? — Még eddig nem láttam őket. A levéltárat különben is akkor nyitjuk meg a kutatók számára, ha ezt az osztályt teljesen átrendezzük.

Rendezésre vár az érme-osztály (sok történelmi b-estű emlékéremmel) és a lapidárium. Hatalmas, nehéz kövek, amelyeket valahol az épület földszintjén akarnak elhelyezni.

Ahol kutatók dolgoznak

Még egy kérdésünk volt: Vajon az időközben ládába került régiségeket is kiállítják-e az újból megnyitandó múzeumban?

— Ezeket a tárgyakat is leltározzuk majd — jelentette ki Ciupe igazgató. — Lesz a múzeumnak öt-hat terme, ahol ezeket majd polcokra helyezzzük. Kettős példányokat, változatokat és egyebet is. Ezeket a termeket azonban csak tanulmányi célra és külön engedéllyel látogatók látják majd a kutató szakemberek.

SCHIFF BELA

ARO-kert, Arad

Ma.

Távbeszélő 24-45

Csak 4 napig.

JAKKA (A cirkusz-király)

Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor a kertben.

nyertek, sőt könyvnyomdát is alapítottak.

A passarovici béke

1718-ban a törökök visszavonulását indítja meg a Balkánról. Velence azonban már a hanyatlás küszöbére érve, nem tudta Dalmácia olasz elemeit támogatni. Napoleon háború után politikailag is megszűnt; Dalmáciával, Isztriával és a Caftarói-öböllel együtt Ausztriához csatolták. Az osztrák uralom Dalmáciában megmaradt Napoleon bukása után is. Az osztrák hivatalnokok azonban nem az olasz elemekkel tartóztak, mert Ausztriának növekvő mértékben kellett éreznie Lombardiában és Venetóban az ellenállást, és a risorgimento megerősödésével kapcsolatos bonyodalmakat. A legutóbbi világháború után Dalmácia sorsát illető-

leg új szempont volt a kettős monarchia felbomlása, amivel még nem számoltak az 1915-i londoni egyezmény idején. Ebben ugyanis Olaszország dalmáciai igényei majdnem teljes kielégítést nyertek volna. 1919-ben azonban az új Jugoszlávia

adriai viszonylatban

a felbomlott monarchia jogutódának tekintette magát, és ezen a címen egész Dalmáciára emelt igényt, sőt Fiumére is. D'Annunzio ugyan elfoglalta Fiumét, de Dalmácia egészen Jugoszlávia birtokába jutott, sőt Fiume fele is a szerbeké lett a rapalloi szerződés értelmében.

Rossz napok virradtak az olasz lakosokra. Különböző gazdasági intézkedésekkel kivándorlásra kényszerítették

őket, úgy hogy az olasz lakosság Dalmácia összlakosságának negyven százalékára csökkent. Olaszország azonban tovább is figyelemmel kísérte Dalmácia ügyét. Elkövetkezett azonban a második világháború is, és ezzel kapcsolatban Jugoszlávia felbomlása. Az ezt követő rendezések kapcsán Olaszország megkapta az összes északdalmáciai szigeteiket Pago kivételével, a dalmáciai szárazföldön pedig a „klasszikus” terület-sávot, Zárától bezárólag Spalatóig. A Spalatótól délre Raguzáig terjedő tengerpart viszont Horvátországnak jutott a vele szemben levő szigetekkel együtt. Dalmácia olaszosága tehát, habár megfogyva is, meg tudta őrizni latin és katolikus jellegét. Dalmácia pedig maradt, ami volt, a nyugati szellem védőbástyája évezredek folyamán.

Forró nyarak, kemény telek

Benn vagyunk a kánikula kellős közepén, reggeltől napestig nem tudjuk hogyan védekezzünk a tikkasztó hőség ellen és várva-várjuk, mikor jön már egy kis üdítő záporosó. Panaszkodunk, méltatlankodunk, holott mégis csak jobb ez az időszak, mint a hosszú, gondterhes tél. Természetes, a tél ezer kellemetlenségét már elfeledtük. Hogy mennyi baj volt, ha füstölt, a kályha, mily nehéz volt az öltözködés, míg felvetjük a szőveget, a mellényt, a sál, majd a hűcipőt, téllkabátot és a kesztyűt, amelyek pártját legnagyobb bosszúságunkra oly gyakran elvesztettük. Ekkor akkor mégis csak jobb akor a legforróbb nyár is. Ime, most szellősen, könnyen öltözködhetünk, uszhatunk, evezhetünk, járhatjuk az erdőt, a parkot és élvezhetjük a sok finom gyümölcsöt, ahogy váltakozó sorrendben kérieli őket az aranyos napfény. Ne panaszkodjunk tehát sem a forróság, sem a fagy miatt. Hibba, ez a természeti rendje. Baj csak akkor van igazában, ha rendkívüli hideg vagy rendkívüli hőség köszönt be. Találunk ilyen rendkívüli teleket és nyarakat ha átböngészünk a hajdani idők kalendáriumait vagy feljegyzéseit.

Lássuk tehát, az 1512-i rémületet felel, ahogyan annak emlékei megőrizték számunkra az egykori feljegyzések. Abban az esztendőben vég nélkülnek tűnt volt a tél egész Európában, de legborzalmasabb volt Franciaországban. Egy párisi krónika beszámol arról, hogy a fővárosba mind nagyobb és nagyobb falkákban idútlak be a farkasok és a kétségbeesett lakosság oly tehetetlen volt hosszú ideig ellenük, hogy alkonyatkor már nem is mertek mutatkozni az utcán az emberek. A rossz termés következtében nagy volt az éhség is. Leírhatatlan szenvedést, egész Páris. Éjszakánként kihallatszott a lakásokból a szerencsétlen kisgyermekek jajszékelyése:

— Edes Jézusom, segíts rajtam, megtalálom a hidegtől és az éhségtől!
A tél azonban irgalmatlan volt, és mikor kifogyott a fűtőanyag, rettenetes sebeket és daganatokat kaptak a fagy következtében az emberek. Még pünkösdkor is egészen be volt fagyva a Szajna és az öreg kamonokokat bundákba bugyolálva, hordszékeken vittek ünnepi misére a Miasszonyunk templomába. Mire azután elmúlt a tél, egész Franciaország lakosságát megtizedelte a kimondhatatlan hideg.

Ama hajdani borzasztó tél ellenéteként visszanyúl a XVIII-ik század fordulóján köszöntött be a bibliai hét sodány esztendőre emlékeztető forróság, amelynek következményei hosszú esztendőknél át szílette fél Európát. Ekkor a keleti rész lett az irgalmatlan forróság áldozata. Romániában, a magyar Alföldi vidékein és Lengyelországon diuhöngött legjobban a kánikula. Lengyelországban még az ősi moosarak is majdnem kiszikkadtak. Egy magyar feljegyzés beszámol arról, hogy a kukac nagyrészen kiapadtak, a háziállatok száraz szomjan pusztultak. Tetemeik sokáig ott hevertek elföldetlennül, a megmaradt létező lovakat teheneket, sőt még a birkákat is óriás legyek és más férgek kínozták halálra. A termés mindenütt elszáradt s így hosszantartó éhség volt ennek a legforróbb nyárnak az öröksége.

Ime, ilyen kegyetlen is tud lenni a természet. Ne panaszkodjunk tehát annyit a hőség ellen, hanem adózzunk inkább hálával az idei évnek. Van mit megköszönnünk. Bőségesen jöttek ez-éiden a termés. A kenyér gondját már elvetettük, gyümölcsök terhe alatt roskadoznak a fákat, a legnemesebb bort érleli számunkra a sokat panaszló forróság és ne lelkendezzünk, hogy jaj mi lesz a kukoricával. Amilyen szépen felszáradt, megél az ezután is, táplálja a reggeli harmat. Azután nemskára ismét eljön az eső időszaka is, és akkor majd rendbe jön minden. A természeti

Aug. 28, szombat
R. kat.: Ágoston
Protest.: Ágoston
Ortodox: Mózes

Napkelte: 5 ó 11 p
Napny.: 18 ó 50 p
A nappal hossza:
13 óra és 38 perc.

A Déli Hirlap megjelenik mindennap a vasárnapoktól és ünnepekét követő napok kivételével. Timișoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal: L. Piata Brătianu 3. Telefon: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 23-10.

Előfizetési ár a lap házhöz való kézbesítésével vagy postán küldve: egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.

Aradon előfizetések, hirdetések és felszólalások Reclama hirdetőirodájában, Metianu-utca 6. Telefon: 17-11.

ritkán kegyetlen. Meg lehet bízni benne, gondoskodik rólunk. És ha valamilyen kevesebbet ad, azt rendszerint kipótolja másban. Bár az emberek valószínűleg oly megbízhatók és adakozók, mint a természet, akkor sok minden másképp volna. Ne szűdjük tehát a kánikulát, merj, ugyis visszakívánjuk majd, mikor ismét benne leszünk az esőben, a komor, napfénytelen ködben, majd csalahamar a hosszú, rideg télen.

VERES SANDOR.

— A bucaresti új francia követ elűzött állomáshelyére. (Párizs.) Paul Morand, Franciaország új bucaresti követe szerdán elhagyta Párizst, hogy elfoglalja állomáshelyét. Paul Morand szombaton délután érkezett Bucarestbe. (Rador.)

— Tanfolyam a repülés előadására a középiskolákban. (Bucaresti.) A bucaresti tudományegyetem természettudományi karán most fejezték be a középiskolai tanárok számára tartott tanfolyamot a repülés előadására az elméleti liceumokban. A záróünnepségen részt vett Jienescu tábornok, légügyi államtitkár és Crețu Napoleon, a nemzetművelési minisztérium vezetője.

— Ifjúsági előadás. A timișoara-temesvári erzsébetvárosi római katolikus plébánia ifjúsága augusztus 29-én, vasárnap délután 6 órai kezdettel színielőadást rendez a Vöröskereszt javára, a plébánia kertjében.

— Brassó-Brassóban kiadják a szeptemberi cukrot. (Saj. tud.) A város közellátási hivatalának intézkedése alapján a kereskedők már megkezdték a lakosság szeptemberi cukoradagjának kiadását. Minden keresztény lakos a 2. számú cukorjegy ellenében fejenként 50 deka cukrot kap annál a kereskedőnél, akinél beiratkozott. Zsidók cukoradagja személyenként 10 deka. Az árak kilónként a következők: kristálycukor 134, kétszer tisztított kristálycukor 138.50, porcukor 139.50 és kockacukor 140 lej. A cukorkiosztást a keresk 30-éne szeptember 10-ig kell befejezniük.

— Halálos baleset a timișoara-temesvári vágóhídon. A timișoara-temesvári városi vágóhíddal kapcsolatos hűtőtelepen dologozott csütörtökön délelőtt Matuzi Frigyes frateliak-ujkissodai köműves. Matuzi munkája közben kezével véletlenül megérintette a villanyvezetéket és az áram pillanatok alatt megölté.

— Adomány. A Magyar Népközösség szegény gyermekei javára P. F. a bányai népközösségi irodában 500 leji adományozott.

— Halálra gázolta a vonat a süket asszonyt. (Saj. tud.) Medias-Medgyesen Székely Sára 63 esztendőss asszony vágóhíd környékén füvet szedett és munkája közben a közeli vasúti sínek menté keresztül. A süket asszony nehallotta a vonat közeledését, amely elgázolta. Az asszony a helyinén meghalt.

CORSO-mozi, Arad
— Fgyedülly mozgó nyitott tetővel

Ma bemutató. Flóadárok 3, 5, 7 és 9-kor
Kacagató, hárs filmoperett

Kék szakáll
LILIA SILVI a

Kék szakáll
2 órai vidám kacagás a

Kék szakáll

— A katonai előképzős és iskolán kívüli ifjúság gyűjtése a Rokkanak Otthona javára. (Bucaresti.) Az iskolán kívüli nevelés államtitkársága — mint a Rador jelenti — 9 millió lejt helyezett letétbe a postai takarékpénztárnál, mint a katonai előképzős és iskolán kívüli ifjúság gyűjtésének eredményét a Rokkanak Otthona javára. Antonescu Ion tábornagy-államvezető az adománygyűjtését fejezte ki a katonai előképzős és az iskolán kívüli ifjaknak, valamint a két nevelő intézmény vezetőinek.

— Szeptember 5-én kezdődnek az érettségi vizsgák. (Bucaresti.) A nemzetnevelési minisztérium közli, hogy az elméleti liceumok újsi vizsgaidényen Erdélyben és a Bánságban a következő városokban működik vizsgáztató bizottság: Az 1-es számú bizottság székhelye a timișoara-temesvári Diaconovici Loga fiuliceum, ahol a tankerület valamennyi fiú- és leányliceumának növendéke vizsgázik; a 2-es számú bizottság Sibiu-Nagyszébenben székel a Gheorghe Lazar fiuliceumban, ahol ugyancsak a tankerülethez tartozó valamennyi elméleti középiskola tanulója áll vizsgára; a 15-ös számú bizottság, amely a brasovi-brassói Andrei Saguna fiuliceumban működik, az ottani tankerület érettségizőit hallgatja meg. A német iskolák növendékei a timișoara-temesvári és brasovi-brassói különleges bizottságok előtt tesznek érettségit. Az érettségi vizsga szeptember 5-én kezdődik. (Rador.)

— Nyugdíjak fizetése Timișoara-Temesvárott. A pénzügyigazgatóság nyugdíjosztálya közli, hogy az augusztus hónap nyugdíjak fizetése a következő sorrendben történik: Augusztus 30-án, hétfőn délelőtt 8 órától 1 óráig az 1-1500, délután 4 órától 7 óráig az 1501-3000, augusztus 31-én, kedden délelőtt a 3001-4500, délután a 4501-6000, szeptember 1-én, szerdán délelőtt a 6001-6700 sorszámúval kezdődő nyugdíjkiutalás tulajdonosa jelentkeznek. A rokkant juttatások fizetésére augusztus 23-án délelőtt 8 óra és fél 12 óra között kerül sor.

— A dunai hajókon való utazáshoz engedély kell. (Bucaresti.) A román folyamhajózási társaság közli, hogy a dunai hajókon való utazáshoz utazási engedély szükséges. Az engedély az utas lakhelye szerint illetékes rendőr-, illetve csendőrhatalós állítja ki. (Rador.)

— Cukorosztás lesz még ezen a héten. Timișoara-Temesvár város közeli nevelési szolgálata most készíti el a kereskedők számára a cukorutalványokat. Amint a város megkapja a cukor kiutalását, megkezdődik a szétosztás. Minden valószínűség szerint még ezen a héten kerül sor a cukor szétosztására. Ezután a szeptemberre szóló cukrot adják ki, még pedig fejenként félkilót.

— Tömegesen pusztul a begai hal. A timișoara-temesvári Somnul sporhalászok egyesületének tagjai körében mozgalom indult meg a begai halak nagy pusztulásának megakadályozására. A Begának most igen alacsony vízállása van, ami a halászati egyesület értesülése szerint a begai zsilipek tisztítása, illetve nyitva tartása miatt van. A sporthalászok szerint az időjárás most nem alkalmas erre a munkára. Az alacsony vízállás folytán a gyárak ipari vize átitta a meder iszapját és a halállományt megfertőzte. A zsilipek közelében a falvak népe vedrekkel, sőt szabadkézzel is ezeryi halat fogdos össze. Lejebb, Otelec-Otelek táján, a folyó sodra tömegesen viszi magával az elpusztult halakat, amelyek a víz színén, azon a fájton mindent látható.

— Egyházi kinevezések. Pacha Ágoston dr. timișoara-temesvári római katolikus megyéspüspök Ratkay István lipovai-lippai káplán Cručeni-Torontál-keresztesre plébánossá nevezte ki. Balog István tomnatici-nagyórszi káplán Moravita-Temesmorán lett plébános. A püspök Fischer István satchinezi-temeskezei káplánt Lipova-Lippára és Schmidt Tibor glogovati-óthalmi káplánt Satchinezi-Temeskenéze helyezte át. Az újmisések közül Prinzinger Vilmos Glogova-Óthalomra, Hampel József Pietroasavare-Vecseházára és Lauer Mátyas Tomnatici-Nagyórszre került káplánnak.

— Felüggesztették az ügyvédi vizsga kötelezettségét. (Bucaresti.) Mint a Rador jelenti, a hivatalos lapban megjelent rendeletörvényen a háború egész tartama, valamint ez kötetben egy évi időtartamra felfüggesztették az ügyvédi törvény ama rendelkezését, amely az ügyvédi vizsgáról intézkedik. Az ügyvédi kamaráknak joguk van arra hogy a törvényes feltételeknek megfelelő és legalább három évi gyakorlatlall rendelkező ügyvédjelölteket vizsga nélkül véglegesítsék.

— Iskolai hír. A sibiu-nagyszébeni római katolikus püspöki tan- és nevelőintézet elemi és középiskolájában a legújabb miniszteri rendelet értelmében es év szeptember 15-én reggel 8 órakor kezdődik a tanítás. A gimnázium valamennyi növendékének szeptember 13-án estig ott kell lenniük, hogy az internátusba beírassák őket. A tanítónőkkel és a kereskedelmi liceum növendékeinek legkésőbb szeptember 14-én délig kell jelentkezniük. A szükséges munkabizonyítványt a növendékek hozzák magukkal. A szülők legyenek figyelemmel a Déli Hirlap e hó 13, 14 és 15-iki számaiban megjelent közleményre. Igazgatósság.

— A fürdés áldozata. A bíledi-bíledi téglagyár közelében levő állóvízben fürdőt Corbut Gheorghe bihori-biharmegyei 19 éves munkás. A legény fürdés közben belefulladt a vízbe.

(*) Halálozás. Ozevgy Hermann Arpádé, néhai Hermann Arpád vasuti művezető felesége, e hó 26-án, hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése 27-én, pénteken délután fél 6 órakor lesz a timișoarai belvárosi szerb temetőben.

— Mozik műsora. Augusztus 27, péntek: Arad: Aro: „Jakka, a cirkuszklirály”, Corso: „Kékszakáll” (Lia Silvi), Forum: „Ki boldogabb, mint én?” (Tito Schupa, Maria Jakobini, Caterina Boratto), Urania: „Az elveszett paradicsom” (Fernand Gravey, Micheline Pressle). — Timișoara-Temesvár: Apollo: „Szerelmi komédia” (Magda Schneider, Albert Matterstock, Theo Lingen), Capitol: „Öreg szív megfiatalodik” (Emil Jennings, Maria Landrook, Viktor de Kowa), Corso: „Macario cowboy” (Adriana Silvi, Elli Parvo, Giovanni Grasso, Carlo Rizzo), Thalia: „Hatan voltak” (Michele Alfa, Suzy Delaur, Jean Tisserler).

— Ügyeletes gyógyszerészek. Augusztus 27, péntek: Arad: Stanble (Regina Mariut), Niedermayer (Sf. Sava-ter). — Timișoara-Temesvár: Belváros: dr. Lupea (10 Mai-utca 5), Gyárváros: Masalits József (Badea Cartan-ter 8), Erzsébetváros: Keller (Carol-rt 27), Józsefváros: Diana (Brătianu-utca 29), Mehala: Chioreanu (Cioasca-utca 18). — Fratelia-Ujkissoda: Panajoth. — Freidorf-Szabadfalu: Bonomi.

Egy dörzs
RÓLAD IS IR AZ UJSÁG.
— Rólád is ir az ujság, Dorottya!
— Rólám?
— Igen. Az áll benne, hogy náladogam sok nő van a földön...

HAZASODHAT.
— Mondd, okos lány a mennyasszonyod?
— Meghíszem azt! Kétfőhá val esse van.
— No, akkor nyugodtan elveheted.

AZ ISKOLAI ÉV ELŐTT

Hol taníttassuk IV. elemi osztályt végzeti gyermekeinket?

Brasov-Brassó. Közéledik a tanév kezdete. Itt vannak az iskolai beiratkozások izgalmas napjai. Minden szülőre és tanulóra nézve a várva-várt, egyben aggodalmas idő.

Máskor nem volt olyan nagy jelentőségű ez az idő. A gondos édesapa, a szorgalmas édesanya már a tanév végén tudta, hogy hol fogja kezdeni, vagy folytatni gyermeke az iskolai tanulmányokat és így készítették őket elő.

De ma, amikor fokozott mértékben megnövekedett gyermekeink lelkében a tanulási vágy, szülőik szívében a tanítási igényeket, egyre felébred az aggodalom, vajjon lesz-e hely a tanuló számára az iskolában, az osztályban?

Egyik faluból hallottuk, hogy ott a szülők a múlt évben a beiratkozások idején, amint a hajnal hasadt, az iskola küszöbén állottak. hogy gyermekük ki maradjon az iskolából. Az idén hajlandók még korábban ott lenni, ha kell, már estétől ott aludni az iskola küszöbén.

Erről mondják, hogy ilyen a tanítási láz, a nagy vágy a tanulásra. Örvendetes korjűnet. A nagy világháború egyik áldása. Megismerkednek a különböző népek, ráeszmélnék arra, hogy az egyetlen maradandó, igaz érték ez, amit az ember eszében, szívében, lelkében, jellemében bír.

Ha már az elemi iskolai taníttatás ilyen örvendetes izgalommal jár, mennyivel inkább a középfokú iskoláztatás. Különösen mostanság, mikor ráeszmélünk, hogy kevés az iskola.

Igen, mert most nem látjuk meg a nagy háború ama szomorú hatását, hogy egyik-másik helyen megapadt a gyermekszületések száma, vagy szaporodtak a két-gyermekes, vagy „egykecs” vagy éppen „egyse” családok.

Most még éget az a kérdés: Hol taníttassuk IV. elemi osztályt végzett gyermekeinket? Ma ez a legégetőbb tanév-eleji kérdés, ha középiskolába akarjuk adni gyermekeinket. Megvan ez a kérdés mind a leányok mind a fiúk taníttatásával kapcsolatban.

Oszlássuk el az első nehézségeket. Szögezzük le, hogy tanulni és taníttatni érdemes nemcsak a gimnáziumban és liceumokban, tanító- és tanítónő-képzőkben, hanem a kifejezetten gyakorlati élet-pályákra előkészítő iskolákban is, ahol hamarabb végez a tanuló és gyorsabban lesz kenyéretelő, hasznos tagja a társadalomnak, népi közösségnek.

A fiúk részére nagyon ajánlatos a brasov-Brassói református kereskedelmi iskola. E gyönyörű fekvésű városban, korszerű szép épületben, benlakással és étkezéssel. Nemcsak hasznos, hanem kellemes is az itt tanulás. (Str. Vlad Tepeş Nr. 16.) De nekik akkor jöjjenek ide a tanulók, ha kimaradtak a gimnáziumokból, vagy képzőkből, hanem egyenest irakozzanak ide. Itt ugyanis már a négy alsó osztály elvégzése után, — faluhelyen a különböző szövetkezek vezetésében és fejlesztésében láthatják tudásuk hasznát, városokban pedig az iparos és kereskedő társadalomnak lesznek értékes tagjai. Ha érettségüket tesznek, azonnal jó elhelyezkedést nyernek: bankokban, vállalatokban, gyárakban, különféle hivatalokban: postánál, vasutnál. Ha tovább képezik magukat, az akadémiai és egyetemi végzettséget adó iskolával is tökéletesen versenyezhetnek az ifjak.

Leányok részére ott van a sibui-nagyszabeni római katolikus kereskedelmi leányiskola. De érdemes arról gondolkodniok a magyar egyházaknak és társadalomnak; nem lenne-e hasznos és jó, ha egy-két gazdasági és háztartási iskolát létesítenének a leányok részére is, amilyen van Iernut-Radnóton és Ciumburd-Csombordon a fiúk részére?

Izék mind tanév-eleji kérdések és gondok. Jo mérlegeléssel, közös jóakarattal és munkával megoldhatók ezek a kérdések és eloszlathatók a gondok.

CSIA PÁL

Tihencs

Balond Kati

Sárközi György verse

Kati bolond volt, repedt a hangja,
Haját rövidre vágta az anyja,
Szeme csukáé, lába kacsáé,
Csak szörnyű sorsa volt, a magáé.

Ha meglátjuk az ügyefogyott lányt,
Aminőt ügetve jött a nagyutcán,
Rongyait rázva, rongyokat kérve,
Riadtan bujünk a kapumélybe.

Csak a nagyfiúk, a vakmerők,
Állták útját a kérégetőnek
S nyelvéket öltve rá-rárvalltak:
„Kell Kati csipke?” „Kell Kati szalag?”

S Kati kacsáza, Kati bokázva
Röhlöve-sírva rongyait rázta,
Piros szalagok, üveggyöngy láncok
Leugtek körötte, mint kusza lángok.

Mint a Sátánnak gyult csipkebokra,
Kati ug' táncolt, futott lobogva,
S mint ébredőnek zsongó füllében,
Ugy fult el hangja az utcavégen.

Ó, bolond Kati, nézd szép vidékünk,
Ó, bolond Kati, irgalmazz nekünk!
Nézd, bolond Kati, ártatlan néünk,
Ó, bolond Kati, kegyelmezz nekünk!

Kati talán már hallgat örökre,
A keze-lába nem jár pörögve,
Padlason roghad sok cifra rongya,
Temetőben a fala bolondja.

De gyermekszemmel kire esodáltam,
S kit eltemettem rejő homályban,
Im újra itt van, rejtenelesen,
Még örültebben, még vesztebben.

Tűzvészént fénylik, iszonyu arca,
Hangja belülről görsbe facsarja,
Vörös rongyait csapkodva rázza,
Rőt pánlikáit szétkarikázza.

Amerre táncol, nincs többé holnap,
Országok rengnek és elomolnak,
Ezer vad folyó tüllözni mását,
Ezer völgy zengi rikácsolását.

Bujhatsz előre már kapumélybe!
Bujhatsz pincébe, fekete cőbe!
Sápadhat orcád, szűkülhet hangod,
Érted nyul s lép, mint rongy cefrangot.

Ujabb összeírások bizonyos iparágakban

Timisoara-Temesvár. A munkakamara a munkügyi minisztérium leirata nyomán közli azokkal a vállalatokkal, amelyek tiszlet (jobb alkalmazotjat) foglalkoztatnak, hogy az alább felsorolt iparágakban náluk dolgozó segédekről és mesterekről iparágankint öt példányban kiállított kimutatást kell készíteniük s ezt legkésőbb augusztus 29-ig a munkakamarához eljuttatniok.

Az iparágak a következők: eszmadia (cipész), szabó, bognár, kádár, épület-ács, villany szerelő (szakma szerint), kovács, víz-, gáz, csatornázási és központi fűtésberendezési szerelő, lakatos, mechanikus (szakma szerint), kövező, paplankészítő, patkoló kovács, kályhás, asztalos (szakma szerint), kárpitós, bádogos (szakma szerint), épületkö-

műves és mázólo-festő.

A kimutatásnak a következő adatokat kell tartalmaznia: Sorszám, név és keresztnév, iparág, képzettség (segéd, mester), katonai rang, korosztály, mely katonai egységhez tartozik, jelenleg hol dolgozik (egység, vagy vállalat elnevezése), polgári állapot, gyermekek száma, katonai helyzet (összpontosított, hazabocsátott, szabadságot, munkára mozgósított, felmentett, stb.), cím (lak-helye.)

A kimutatásba azokat az iparosokat is fel kell venni, akik a szakmai képzésről szóló könyveiket még nem kapták meg, továbbá a zsidókat is.

A munkakamara közleménye végül hangsúlyozza, hogy ez az összeírás független a rövidlej elzölt végzett összeírástól.

A lakosság lisztellátása

A gabonatermelő és a nemtermelő lakosság figyelmébe

Timisoara-Temesvár város közlemezési szolgálata közli, hogy azok a gabonatermelők, akik Timisoara-Temesvár város területén laknak, a saját szükségletükre behozhatnak lisztet a városba. A feanálló rendeletek értelmében az ilyen termelő a saját háztartási szükséglete részére napjára 600 gramm gabonát hozhat a városba, illetve személyenkint 200 kilógramm lisztet, amely mennyiség egy évi ellátásra szól. A termelők és családtagjaik elláthatják magukat ezzel a lisztmennyiséggel, ha ennek ellenében a megfelelő élelmiszer-jegyeiket a városi közlemezési szolgálat részéről megsemmisítetik. Azok a termelők viszont, akik a kenyér-, liszt- és kukoricaliszt-jegyeiket meg akarják tartani, az említett mennyiségek felét hozhatják be a városba saját használatukra. A szállítást azonban mindkét esetben csak a városi közlemezési szolgálat engedélye alapján eszközölhetik,

amelyet az illető község részéről is láttamoztatni kell annak igazolásával, hogy a szállító fél tényleg termelő. Ha valakinek ilyen szállítási engedélyt adnak, ezt az élelmiszer-jegykönyvecskéjére bejegyzik. Közli még a közlemezési szolgálat azt is, hogy azok a lakosok, akik nem termelők, személyenkint 10 kilógramm fehér lisztet vásárolhatnak. Ezt a lisztet azonban csak a város területén lévő kereskedelmi malmok lerakataiban vehetik meg. Az eladónak a vevő élelmiszer-jegykönyvecskéje borítékájának a bal sarkába be kell írnia, hogy mennyi fehér lisztet adott el. Az élelmiszer-jegyet azonban nem szabad megsemmisíteni vagy levágni. Az eladónak ezenfelül külön kimutatást kell készítenie az ilyen eladásokról és fel kell tüntetnie a vevő nevét, lakását, élelmiszer-jegykönyvecskéje számát és a vásárolt liszt mennyiségét.

FORUM-MOZI, ARAD

Távbeszélő 2-10
Előadások 8, 5, 7 és 9-kor.

Már Megható történet, mely egy z neszérvő életét eleveníti meg.

Ki boldogabb mint én

Megható történet. A főszerepben: Jitő Schipa, Maria Jakobini, Caterina Boratto.

— A timisoarai kereskedelmi és iparkamara közleménye. A kereskedelmi és iparkamara a kiviteli cégek tudomására hozza, hogy a nemzetgazdasági minisztérium külkereskedelmi igazgató-ágának augusztus 16-án kelt 55.899. számú rendelkezése értelmében a külföldi szállításra kötött eladási szerződéseket az illető kiviteli cég székhelye szerint illetékes árutőzsdével kell láttamoztatni. A vevő képviselője szerint illetékes árutőzsdé csak kivételesen, sürgős esetekben láttamozthatja a szerződést.

SPORT

A timisoarai-temesvári ökölvívók szeretnének visszavágni a resicai-tesicai vereségért

A horvát ökölvívók elleni készülődés legfontosabb állomása lesz vasárnap városok közötti válogató viadal, amelyen Timisoara-Temesvár és Resita-Tesica legjobbjai küzdenek válogatottságért. A viadalnak külön érdekessége az a körülmény, hogy a timisoarai-temesvári versenyzők szeretnének visszavágni legújabb Resita-Tesicán elszenvedett vereségükért. A Chinezul-CAMT és a CFR versenyzőinek most jó alkalmuk van a visszavágásra, mert edzésben vannak és kipróbált régi bajnok öklöző is erősíti sorukat.

Az Apollo-mozi kertjében vasárnap délelőtt 19 órai kezdettel elődöntésre kerülő viadal, kemény s izgalmas küzdelmeket ígér, mert mind a timisoarai-temesvári versenyzők, mind az UDR jónévű öklözői is „mindent bele adnak” majd, hogy részben városuknak és egyesülteiknek dicsőségét szerezzenek és másrészt a maguk számára biztosítsák a horvátok elleni válogatottságukat. Ebből a kétfős célból csak a közönségnek lesz haszna, mert olyan komoly küzdelmeket láthat majd, amelyek végig lekötik és fokozódó izgalomban tartják a nézőket.

Rádió

AUGUSZTUS 29. VASARNAP

BUCURESTI: 7.55 Hírek, reggeli zene, 9.30 Istenisztelet közvetítése a pátriarkiai templomból. 12.45 Hírek, 13. Déli hangverseny. 13.45 Közlemények. 14.30 Szélesültek műsora, 15.30 Katonák üzenek 16 A falu órája, 17 Munka és világhosszág, 18 A rádióelőfizetők kívánság-hangverseny, 18.30 Akordeon-hangverseny, 19 Előadás, 19.40 Közlemény, 19.45 Hírek, 20 Zenekar, 20.45 Háborús krónika, 21 Fancia operet-prészetek, 22 Hírek, sporteredmények, 22.15 Közlemények, 22.20 Szórakoztató zene.

RADIO MOLDOVA: 9.30 Istenisztelet, 11.30 Vallásos krónika, 12 Könyvjel zene, 14.15 Népelemek, 19.15 Sétahangverseny, 20.35 Szimfonikus zene, 21.35 Zenei újdonságok.

BUDAPEST I: 7.45 Zene, 8.15 Hírek, 9 Rádiózenekar, 10 Református istentisztelet, 11 Római katolikus egyházi ének és szentbeszéd, 12.55 Zenekar, 13.45 Hírek, 14 Művészlemez, 15 Muzsogazdasági előadás, 15.45 Népdalok, 16.50 Hírek magyarul, németül, románul, szlovákul, ruszinul, szerbül, 17 Zengő ritmusok, 17.50 Csevegés, 18.50 Hírek, 19 Előadás, 21.10 Szalónzene, 21.40 Hírek, 22.10 Hangképek a vasárnap sportjáról, 22.30 Szalónzene, 23.15 Ének zenekiesérettel, 23.40 Hírek.

BUDAPEST II: 10 Hanglemezek, 12.15 Kamarazene, 12.25 Szórakoztató zene, 16.25 Cigányzene, 17 Előadás, 17.20 Gordonka, 17.50 Közvetítés, 18.20 Hanglemezek, 19.20 Felolvasás, 19.40 Liszt-zene, 20.10 Előadás, 21 Hírek.

vár csak augusztus 31-g lehet
attini a cukor- és olaj-gyekek!

„FURNICA-HANGYA”

Fogyasztási Szövetkezet Timisoara
Józsefváros, Dragalina-tér 9,
Távbeszélő 22-00.
Gyárvaros, Traian-tér 8,
Távb. sz. 26-18

Apróhirdetések

ELADÓK bojtosfüllű angora- és simaszőrű nyulak, ketrecek, 25-35 gyermekcipők, hópipó, 38-as női magascipő. Festett kerek asztal 2 faktarosszékkal, virágállvány. Arad, Saguna-ut 156. (1760)

ERNEMANN II. vetítőgép, teljes hangos felszereléssel együtt, teljesen használható, kifogástalan állapotban, eladó. Megtekinthető Arad, Rusu Sirianu-utca 15. (1766)

KORSZERŰ hálószobát vennék. Cimeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. 4. (1767)

EGYEDÜLÁLLÓ nő üres szobát keres szeptember elsejére. Cimeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. 4. (1768)

HOHNER-AKKORDEON. 32 basszus. eladó, Majdnem új. Arad, Doamna Balasau-utca 195. (1769)

ÖNÁLLÓAN dolgozó cukrászsegédet vagy segédnőt alkalmaz Drifin cukrászda. Arad, Regele Ferdinand-körút 59. (226)

ELADÓ szarvasbőr-térdnadrág. Arad, Caragiale-utca 12. (1771)

FÖMOLNÁRT keres: Farkas Ioan, Silindia, Arad-megyve. (1772)

HATSCHEK-ÜGYNÖKSÉG. Arad, Carol-körút 17, távbeszélő 16-95, 18000.000: sarkokérvilla. 7000.000: központban nagykeres háromszobás lakásokkal, 2600.000: köz-kórháznál magánház. 1500.000: Sagunánál hatlakásos. 1100: víztornyánál háromszobás kertés. (194)

VENNÉK korszerű előszoba- és teljes kombinált festett szobabútor. Cim Reclamanál, Arad, Eminescu-utca 4. (219)

ALKALMAZUNK szeptember 1-re elsőrendű szakácsot vagy szakácsnőt jó fizetéssel. Patcoava étterem. Arad, Avram Iancu-tér. (218)

ÜGYES, megfelelő bejárónót alkalmazok. Arad, Carol-körút 24 szám, II. emelet. 9. ajtó. (1775)

200 KG CAZEIN sürgősen eladó. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (1773)

200-500 EZER LEJ-jel rendelkező lársat keresek áruaktár nagybontására. Ajánlatokat „Kereskedő” jellegre Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. 4. (1774)

ELADÓ korszerű ebédlő. Arad, Elisabeta-körút 48 szám, első emelet. (1776)

HÁZTARTÁSI alkalmazottat felfogadok. Arad, Bratianu-utca 21 szám, 11. ajtó. (1777)

4-DARAB 50-35 hektós ászok-hordó sürgősen eladó. Érdeklődjék Arad, Eminescu-utca 16, 13. ajtó alatt. (1778)

KIFOGÁSTALAN, mély, divatos gyermekocsi eladó. Timișoara II., Pindului-u. 7. Munkás-telep. (6749)

FIATAL kifizetőt vagy leányt felfogadunk. „Matador”. Timișoara I., Mercy-utca 2. (6750)

BEJÁRÓNÓT keresek délelőttre. Timișoara III., Brancoveanu-u. 15, 2. ajtó. (6752)

JÓL FŐZŐ mindenek szakácsnőt felfogadnak. Cim: „Matador”, Timișoara I., Mercy-u. 2. (6751)

DIÁKLEÁNYOKAT teljes ellátásra vállalunk. Timișoara III., Rusu Sirianu-u. 26. (6737)

KOMOLY szakácsnőt azonnaira keresek. Prof. Scurtu, Timișoara, Berthelot-körút 12, II. emelet. (6736)

KIADÓ új, korszerű, 3-4 szobás lakás a III. kerületben, 2 szobás, korszerű lakás az I. és II. kerületben egy-szoba-konyhás a II. kerületben, 3-szobás, új magánház szőlőkben. „Casagent”. Timișoara II., Maresal Joffre-u. 7. Távbeszélő 43-59. (6732)

ÖNÁLLÓ tekerései-segédet keresek. Cim: Cozac Mihai, Timișoara IV., I. C. Bratianu-utca 16. (6740)

DIÁKLEÁNYT vagy tisztviselőnőt teljes ellátásra jutányosan vállal egyedülálló urnő. Cim a timișoarai kiadóban. (6746)

Timișoara Temesvári **CORSO-MUZI** előadások 3, 5, 7, 9 kor TELEFON: 38-95
végre egyszer szívből neveletük: **MACARIO COWBOY**
Adriana Siliveri, Eli Parvo, Giovanni Grasso, Carlo Rizzo.

DIÁKLEÁNY lakás, reggeli, vacsora fejében könnyebb házimunkát vállal, vagy gyermek mellé menne szabad idejében. Ajánlatokat „Szorgalmas” jellegre a timișoarai kiadóba kér. (6727)

KÖNYVELŐ, jogosított, (autorizált), önkönyvelést vállal. Timișoara, távbeszélő szívessegből: 12-70. (6726)

SZAKÁCSNÓT keresek szeptember elsejére. Cim szívessegből: Timișoara, Lahary-tér, Flauder-tözszében. (6733)

50 ÉVEN felüli bejárónót hetenkint 3 napra, vagy mindennap a délelőtti órákra, azonnala keresnek háztartásba. Timișoara I., Lonovici-u. 2. II. em., 14. (6735)

Kélszobás-konyhás, vízvezeték lakás Timișoaran a II. kerületben vilámo- mentén azonnal kiadó. Ajánlatot „Földszin” jellegre a kiadóba kérek.

HÁZTULAJDONOSOK! Elsőrendű bérők részére keresünk bármilyen elfogadható feltételek mellett korszerű lakásokat. Titoktartás biztosítva. „Casagent”, Timișoara II., Maresal Joffre-u. 7. Távbeszélő 43-59. (6731)

ELADÓ 3-részes fehér előszobaszekrény. Timișoara II., Anton Pan-u. 1. I. em., 2. (6738)

DIÁKOT vagy diákleányt teljes ellátásra elvállalnak uri családnál. Oktatás is. Timișoara IV., Emanuel Gojdu-u. 9, I. em., 21. Jobb lépcső. (6713)

URANIA film-zínház Arad Kellens búvós terem. Tel.: 12-3

Ma és mindennap. Drámai epizódok je ragyogóbb zínészekkel
Fernand Gravey, Micheline Pressle
Az elveszett paradicsom (Paradis perdu)
Következik: **Macario csavargó** kacagató bőhozat.

RENDES bejárónót (50 éven felülit) felfogadunk 2-tagu családhoz, reggeli takarításra, 2-3 órára. Timișoara III., Mihai Viteazu-körút 7. Legfelső csengő. (6715)

EGYEDÜLÁLLÓ nő, aki jól főz, egyedülálló urhoz vagy hölgyhöz menne. esetleg házaspárhoz is. Timișoara II., Matasarilor-u. 26, 5. ajtó. (6716)

HÁZMESTERT felfogadnak nagy bérházba. Ajánlatokat „Mebizható” jellegre a timișoarai kiadóba kérek. (6714)

MINDENES asszonyt, mosónőt és minden férfit szeptember 1-re felfogadunk. Timișoara I., Venetia-u. 6. (6717)

ÜZEMBIRO, hálózati, 3+1 rádió 3009 lejért és egy korszerű rádió-szekrény 1500 lejért eladó. Timișoara. Bessenyei-telen. V. utca 6. (6718)

KOMBINÁLT nappali hálószoba, kétszemélyes rekamiéval, díofa. fényes kivitelű eladó. Megtekinthető délután 4-6 között. Timișoara III., Mihai Viteazu-körút 30. (6719)

50-ÉVEN felüli mindenest szeptember 1-re felfogadnak. Timișoara IV., Preyer-u. 2. II. em., 15. (6722)

KÉT DIÁKOT vagy diákleányt teljes ellátásra vállalok. Timișoara. Fratelia. II. utca 4 szám. 5-ös villamos megálló a ház előtt. Közlebbi felvilágosítást nyújtanak Botz Károly szüleszleltében. Timișoara. Regele Ferdinand-körút 1. (6725)

EBÉDLŐ. fekete. fényes. bécsi gyártmány. faragot eladó. Megtekinthető délután 4-6 között. Timișoara III., Mihai Viteazu-körút 30. (6720)

HÁLÓSZOBABUTOR, korszerű, új, még nem használt, kaukázusi diófából való, és új konyhabutor eladó. Megtekinthető hétköznapokon 12-3 óra között. Timișoara I., Cetatü-körút 97. (6765)

ELADÓ teregtelen, egyszerű hálószoba, továbbá középmetre való világos ruha és trenchcoat. Timișoara II., Geneva-u. 31. (6723)

MEGBIZHATÓ bejárónót keresünk. Timișoara I., Mercy-u. 7, II. em. (6734)

FERFIKERÉKPÁR, erős, jó állapotban lévő, eladó. Cim a timișoarai kiadóban. (6729)

HOSSZU irodai gyakorlatiattal bíró nő kiegészítő, vagy helyettesi állást vállal. Ajánlatokat „Tisztviselőnő” jellegre a timișoarai kiadóba kér. (6728)

GYERMEKKOCSI, vajszinü, kettős redőnyvel ellátott, kifogástalan állapotú, eladó Timișoara III., Vladica Badescu-u. 10, 3. ajtó. (6661)

KRÉMSZINÜ, korszerű, kifogástalan sportkocsi eladó. Ugyanott felfogadnak tanoncot. Gyermekekcsit javit György, Timișoara II., Matasarilor-u. 36. (6648)

ELADÓ három házhely egymás mellett, kettő sarokházhely, két fronttal. Timișoara III., Hebe-utcaiban. Érdeklődni Timișoara I., Bucuresti-u. 8. Távbeszélő 40-32. (6798)

KERESSEK komolv. megbizható szakácsnőt két személyhez Timișoara I., Bucuresti-u. 8. Távbeszélő 40-32. (6797)

REDÖNYÖS gyermekocsi, világos, keveset használt, elsőrendű fehér gumikkal, eladó. Timișoara IV., Fröbl-utca 36, II. emelet. 25. (4298)

KERESSEK fényképész-segédet (nőt). Foto Brassay, Hunedoara. (4300)

ELADÓ három házhely egymás mellett, kettő sarokházhely, két fronttal. Timișoara III., Hebe-utcaiban. Érdeklődni Timișoara I., Bucuresti-u. 8. Távbeszélő 40-32. (6798)

KERESSEK komolv. megbizható szakácsnőt két személyhez Timișoara I., Bucuresti-u. 8. Távbeszélő 40-32. (6797)

REDÖNYÖS gyermekocsi, világos, keveset használt, elsőrendű fehér gumikkal, eladó. Timișoara IV., Fröbl-utca 36, II. emelet. 25. (4298)

KERESSEK fényképész-segédet (nőt). Foto Brassay, Hunedoara. (4300)

SZALAGFÜRESZ, üzemben lévő, 60 cm. átmérőjü, golyóscsapaggal, favázás, eladó. Megtekinthető „FIBRA”, LUGOJ, Bocsai-u. 38. (4299)

VESEK korszerű, jó állapotban lévő gyermekocsi. Ajánlatokat „Gyermekekocsi” jellegre a timișoarai kiadóba kérek. (6765)

SZÜCSZAKMÁBAN jártas munkásnőt felfogadnak. Cim: Farkas Sándor szüleszlelte, Timișoara. Carol-körút 9 szám. (6763)

GYAKORLATTAL bíró szövönöket mechanikus szövözsekhez és scherlonöket keres Ing. Carlesteanu & Co., Timișoara IV., Simion Baritiu-u. 11. (6755)

KORSZERÜ, alig használt gyermekocsi eladó. Benda, Timișoara II., Mercur-u. 12. (6767)

ROMÁN-NÉMET gépirónót vidéki irodába keresnek. Saját kézzel irt ajánlatokat „Ügyvéd” jellegre a timișoarai kiadóba kérek. (6766)

ELADÓ igen jöfökvésü villa, parkkal szemben, 2 teljes 3-szobás, teljes kényelmü, egészben alapincézett sarokház 8.000.000 lejért. Agenturua Fiala Eugen. Timișoara I., Lonovici-u. 8. (6748)

MINDENES, esetleg bejárónót, aki főzni tud jelentkezzék. Lederer, Timișoara I., Regele Mihai I.-körút 9, 5. ajtó. (volt Duca-u., Scudierparki villa.) (6747)

KERESSEK 1-szobás-konyhás, éléskamrás, tiszta lakást a Józsefvárosban, lehetőleg a Küttl-tér közelében. Cim: Timișoara, Carol-körút 15. borbélyüzlet. (6739)

HALÓSZOBA, schleif-lakk. művészi faragásu, elsőrendü kivitelü, Lengyel-gyártmány, eladó. Timișoara. távbeszélő 17-89. (6721)

DIVAT-TERVEZŐ, felsőruha, fehérenemü, varró szabászati rajz, művirág, szövözet, kesztyü játék, aranyhimzés, bőrmunka, orsócsipke. stb. tanfolyama kezdődik. Somoray Julia munkatanítónő, Timișoara-Temesvár IV., Bratianu-utca 12 szám, az udvarban. (6724)

FÜRESZMOTOR, üzembíró, jó állapotban lévő, eladó. Timișoara. Mitropolitul Medianu-u. 1. (6764)

KERESSEK jó állapotban lévő keleti, perza összekötöket. Ajánlatokat a timișoarai kiadóba „Közvetítők kizárva” jellegre kérek. (6695)

RÁDIÓ, 2+1 lámpás, három hullámhosszra épített, 8000 lejért eladó. Cim: Timișoara III., Ulpia Traian-u. 18. (6700)

TELJES hálószoba és konyhaberendezés sürgősen eladó. Timișoara II., Maresal Joffre-u. 5, I. em., 4. ajtó. (6702)

GYERMEKKOCSI-javításokat, tisztítás, átfestést, kárpitozást vállalok. Ugyanott felfogadnak inast. Eladó kifogástalan állapotú sportkocsi. Timișoara II., Matasarilor-u. 36. (6641)

MINDENES bejárónót állást keres. Timișoara III., Odobescu-u. 53. 4. ajtó. (6762)

PERZSASZÖNYEG, elsőrendü, külföldi, 250x350 méretü, eladó. Szívessegből távbeszélő 43-84, Timișoara. (6753)

FÜSZERSZAKMÁBAN jól ismert és jártas, jutalekos utazót Bárság és Erdély városai-ba keresek. Ajánlatokat „Bevezetett” jellegre a timișoarai kiadóba kérek. (6751)

KERESSEK szépen berendezett, különbejáratu burtozott szobát, fürdőszoba-használattal a Mária-szobor környékén. Ajánlatokat szívessegből a Dante-könyvüzletben vesznek át. Timișoara III., Carol-körút 5. Távbeszélő 52-79. (6761)

SZALON részére, 2x1,25, és kisebb tülkör, falióra különféle szobaberendezési tárgy eladó. Timișoara II., Hönig-u. 31. (6760)

MEGBIZHATÓ bejárónót, aki főzni is tud, szeptember 1-re állást keres. Timișoara III., Martiril Ciordas-u. 14, 6. ajtó. (6759)

SZANDOLINT, könnyüt. 2-személyest, jó állapotban lévő, vennék. Ajánlatokat „Azonnal” jellegre a timișoarai kiadóba kérek. (6758)

ZONGORA, angol mechanikával, rövid, fekete, kitünő állapotú, eladó. Timișoara IV., Tudor Vladimirescu-sor 24. Távbeszélő 36-40. (6756)

EGYSZOBA-konyhás lakást keresek a Belváros, vagy az Erzsébetváros területén. lehetőleg teljesen, előszobával és fürdőszobával idős, árja házaspár részére. Sürgős ajánlatokat „Szolid” jellegre a timișoarai kiadóba kérek. (6745)

Kifogástalan **mindenest,** jó bizonyítvánnyal, kis háztartásba azonnal felfogadok. Jelenkezni d. e. 8-10, d. u. 2-4-ig Sipos. Timișoara, Onițiu-u. 5-a, II. em.

URILEANY elmenne gyermek mellé, esetleg félnapra. Timișoara IV., I. Vacarescu-u. 10, magasföldszint. 6. (6744)

VASALÁST vállalok. Házhoz is megyek. Timișoara, Fratelia, IV. utca 26. (6742)

REGATI nagy uradalom keres azonnali belépésre, gyakorlatlalt bíró. kanász-számadót jó fizetéssel. Ajánlatokat „Utiköltség fizetve” jellegre a timișoarai kiadóhivatalba kérik. (6734)

SZABOMÜHELY-berendezés, szoba- és konyhabutor sürgősen eladó, jutányos áron. Timișoara, Carol-körút 10. 2. ajtó. (6807)

KIHORDÓ kocsiat azonnal felfogadunk. Havi kereset 15.000 lej. Cim: Timișoara III., Ion Vasii-u. 4. Távbeszélő 20-22. (6810)

FÖMOLNARI állást keres nagy gyakorlatlalt bíró, bizonyítványokkal rendelkező üzemevezető főmolnár. Ajánlatokat „Üzemevezető főmolnár” jellegre a timișoarai kiadóba kér. (4275)